בסוד שיח
שיח סוד

"מרידה בבורגנות הדתית והנינוחה"

ידידים רבים מאוד גוש עציון, סיפרו לי השבוע בראגה רבה על היקף הביעות שעמתן מתעמדים הזדים בישובי הגוש ותר מלאתי צער רב על כך. ולא ברור מדוע אין מגייסים את מיטב המחנכים, מיטב המטפלים, מיטב הרבנים ומיטב המחוות כדי להתמודד עם אותם הנערים שהסמים ולא רק – הם הדרך שלהם לתת פורקן לנשמתם הבוכה.

שוחחתי שעה ארוכה עם הראשית הנחשבת בקרובה ביותר לנערי הזה מהצד הטיפולי ונאמנת עליו, ואני מביא להלן תק ציר של דבריו, בהם מסביר את הנעדרים, לדעתו, להתפרקות של צעירים רבים רכים מ"המחובעות" הדתית־ציונית.

"אין סיבה אחת. כמה סיבות משמשות בערבובייה.

יש המון טוב בנערים והלו. המון תשוקת ואהבה אמיתית האחד כלפי חלו בחברתם, וכלפי מי שהם סומכים עליו. יש להם לב־זהב וזה תמיד הרשים אותי. וכל זה עומד בסתירה ביחס העיוין שהם מפגינים כלפי הדיהם ומעשיהם (כמו השותפת הספרייה באלון שבות וגם־בת־כסף מהישיבה).

יש להם מרידה מאוד גדולה כלפי ההורים ומוסדות החינוך. אפשר לקשור את הסמים המעשים האופים והשותים לאינתי פאדה, לזילות של המוות. אין אחד מהם שלא נפגע בדרך כל שהי ממות חבר או בן משפחה. זה יוצר תוסר אס־נות כלפי הבל. כלפי אדם וכלפי שמים. וכשתתושה כזאת מצטרפת למימד אי נטרנטי של המציאות שהכל נגיש ונקי – אז באה הנפילה.

הישובים מסמלים בעיניהם את היציבות וכמהים הי־שואל של שבתות חגים עם הבורגנות הדתית הנינוחה. הכל מסודר ומאורגן. כל זה מתנגש בעוצמה בתוסר הסדר שהם חווים במי ציאות. איך אתם יכולים להמשיך באותה הזירים המסר דר כאשר המציאות מופרכת ונוזלית?

הם מתרכים במעשיהם כלפי תושבי הגוש עם כל המסגר תיות שלהם: "לכה דודי", תפילות יום העצמאות, "כל נדרי" וכו' הזה לא נראה להם. יש להם אמירות מאוד עמוקות בכל הק שור לקשר עם הקב"ה. הם, כביכול, מבקשים אל תתנו לי את זה בדרך שאתם מקימים אותו. "אני רוצה להגיע אליו בדרך אחרת. בדרך עוקפת. אני לא צריך את ה"קונל" האת שנת הצה רים של שבת, את סידור "דרעת־ישראל" ו"מי שבירך" לחולים. ה' יודע את השמות של החולים אז אל תפזם לי אותם".

שמעתי את כל הדברים הללו בהמון שיחות עם הנוער הזה והאזנתי לתהומות הנפש שלו. המבוגרים מביטים בהם, נזדרים ומצטמדרים והבנים מבינים את הביקורת כלפיהם אך מתקשים לתקשר עם ההדים המתנכרים ולהניח על השולחן את נהמת לבם.

כמובן שקיים הצד האפל, כאשר הנערך הזה כופר בכל הנר רמות המסגרתיות ועושים ככל שעולה על רעתם.

מפחיד עד כמה לצעירים הללו לא איכפת מעצמם ברמה הקיומית האין הם חושבים שיקיה להם ח'ו איזה אסון, איזה רבר נורא.

הדרך האחת והיחידה לטפל בהם, לדעתי, היא ברמה האי־שית. הבל חייב להיות מבוסס על קשר אישי ויש לשלול כל מניפולציה אפשרית. הכל חייב להיות גלוי, לא מסויים ולא מוזיף כדי להדהים באמצעות היזוף במקום אחר. סידת האמת שלהם היא במצב של שיא וחשובה להם האמת המוחלטת בכל שיחה אתם.

יש לקם שנות של אינפורמציה על המבוגרים הסובבים אר תם. הם משקיעים המון אנרגיה בעניין הזה. בשקיעים בהתבר נגות בחברה שבה הם חיים. הם פשוט רוצים להבין טוב יותר את תיאסרון הענק שמתנהל סביבם. הכל כדי למרוד בצביעות ולהוקיע אותה.

האם בן תורה אמיתי מרליק אותם התשובה היא לא. על־פי תפיסתם "האדם הזה משחק אותה ותוכו אינו כברך". הם אינם מאמינים באדם. מהצד הדתי יש להם קשר עמוק עם ריבונו של עולם אבל לא עם האנשים שסביכול מייצגים אותו. לא תמצא אצלם דילוחל בתפילין, טלית או ספר־תורה אבל יש נתק מחי בור שביגם לבין האנשים הדתיים שהם מכירים. משהו אצל המ בוגרים משרד להם שהתבגהתם הדתית אינה אמינה.

בחד שיש גבול עד כמה קהילה יכולה לסלוח ולבוא לקראת ובמיוחד כאשר קשה למבוגרים לקלוט את הסתירות המתרח צצות בנשמת הקבוצות האנושיות הצעירות הללו." עד כאן רב ריו.

מסתבר שבעיות הנרולות המצב אינו טוב יותר, האם את נוער הישובים ביו"ש. הפרובלמטי, אפשר לקשור עם ארגוי האינתיפדה ופגיעת השדוד – דרוש הסבר טוב יותר ומשכנע יותר לגבי אותם צעירים בעיים הנמשכים לסמים ולמעשים תריגים.

מיותר לציין כי בישובי הגוש הזדומים לו יש נוער נפלא, רב הישגים ומדינת־ישראל משתבחת בו כמעט בכל תחום והוא הירוב הגדול. הבעייה היא ש"נוער הסמים" הדתי היה לתופעה מראיגה ובמספרים לא קטנים.

המעמד המועדף לראשות המדרשייה

הרב טוביה ליזוזק שליט"א והא כבל הנראה המועמד המוע דף לעמוד בראש מדרשיית נעם בשנת הלימדים הבאה.

הרב ליזוזק היה עד כה ר"מ בישיבת בנ"ע נתניה, בכיתה "ב, ומדברים בשבוע על הצלחתו להתחבר עם השמיניסים ולהבין את שפתם. הרב ליזוזק שימש כר"מ בישיבת בנ"ע נת ניה במשך 26 שנים. הוא עצמו בוגר המדרשייה. המנהל הנוכ של המדרשייה הוא יצחק נתן (כפר סבא), בולנו מתפללים להי צלחתם.

"ולא להאנח ולדאוג"

אתמול, יום חמישי, ד' באב, חל "יום השנה" להסתלקותו באימי השואה של הגהק"ד בדצין (בוגהק"ד שלמה) הלברשטם מבובוב זצ"ל הי"ד. בסוף המהדורה האחרונה של הספר "חיי־עולם" מתפרסם מכתי בו של בעל ההילולא בענייני דאגות הפרנסה האקטואליות מאוד לת קופתנו. הנה כאן המכתב בשלמותו (מתוך לוח "דבר בעתו" תשס"דצ

ב"ה, ה' לסדר המללם"הי יג כשבט תרצ"ט, באוב
לידידי שי"ב ובו'

מכתבך קבלתי, ויותר ממה שכתבת - קראתי מבין השורות, והאיתי כי לפה נפשך מתוגה הינך מלא דאגות על העתיד מהיכן יבא זה חי. למחר להבינך עד כמה ידוד דבריך אלה אליי לזוודיי בתני רסתיבין וד קריין, כי זאת בין תבין ותרגיש מעצמך. אמנם בכל זאת לא אמצר כזה לעבוד על דרכיך בשתיקה ואוכיוך בתוכחת מגולה מאהבה מסותרת שלא יבהלוך רעיוניך כלל, רק תשים במחצך בשם יתברך הזן והמפרנס לכל ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא. הנם כי ניתן עול ברזל על האדם להביא סדף לביתו, כסתוב "ומרסתיך בכל אשר תעשה" "דברים ס', זה "ומרכך ה'א בכל אשר תעשה", אבל זאת אומרת רק לעניין עשיה הש תדלות ולא להאנח ולדאוג שהא ללא יועיל: האם יראג אדם כל היום וכל הלילה, לא יבוא אפילו פרוסה קטנה. אודהבה, הוא מבלבל את מוד שבתו ומטמטם את לבו מבלי ידע אנה לפנות ומה לעשות. ואלמלא לא נתנה רשות ממעל לעסוק במסחר או במלאכה, ולא היה חטא ועוון מלי לי לזוודיי אוד מידותיו של הקב"ה ולחשוב מחשבות פנגל על המזוה ועל הכלכלה, כי אם לישא עין לשמים ולא לחשיש אצבע למים קרים, אך כאשר עלה ברצונו הפשוט לשום על הפרנסה על האדם, צריכים משי תיו לעשות רצונו לעסוק במסחר וקנין בזריזות, הדי הוא ככל עבודת הקודש עליהם, הצריך האדם לעשותה בזריזות ובלב שלם להשליט רצון קונו, אבל האנה והיגון מי התיר לך? ואשר כתבת כי בני נילך שהיו חב רך בימי נעוריך להבלים ולמעשי תעתועים הם השיגו חיל ושכבי אר נרי (שוכבים על וירני כסף) אל יקנא ליבך בחוטאים, תוך ממה שיש לך ב"ה להתגלל עם נחלתך בעמלך בתורה הקדושה ובספרי מוסר, אשר רק בזאת יתהלל המתהלל השכל ויודע אתי" (ירמיה ט, כג) ויפה שהה אות מ"באר מים חיים" ומשאר ספרי צדיקים מכל הנם ירמשם, אשר בודאי ליבם ודעתם רחוקים מזה, אלא אפילו במילי דעלמא אל יעלה עליך רוח הקנאה, כי האדם יראה לעיניים אינו יודע מטמונתיו של חברו, ומי יודע אם הם אינם מתקנאים בך. האמנה יודע רזי עולם, ככה ראנות ואנחות סר בזות אותם מכל צדיו: האם היו מגלים לפניך מסתורם, לא תתפרץ להזד ליף אותך עמהם, גם אם יתנו לך מלא ביתם כסף וזהב. ומלבד זה, אין עולה על לב אדם להתקנא בנגיש אשר עשר יאבל ושרשתו מצויה לו בנ כל, ובכל מקום שיהא לא יחסר לחמו. אך רצוני אתך לכף זכות, כי לעו רך רחמים כתבת זאת, כאמור לדוד (תהילים) למה יאמרי ונו', ואני מסיים סיפא דקרא (תהל' קלח, ו) כל אשר חפץ ה' עשה, וכן יהי רצון מל פני אבינו שבשמים להשביע נפש שוקקה הנפש רעבה ימצא טוב, ותער שע בקרוב בכלל כל המחכים לישועת ה'.

חק' בן ציון הלברשטאם

האומדנות הפסיכולוגיות

"רב אוהדתדוסקי יהדע, הציע בנאמנו, בכנס רבנים, שלפי רעתו האומדנות הפסיכולוגיות של "יותר ממה שהאיש רוצה לישא - האשה רוצה להנשא" ו"טב למיתב מן דו ובו'" לא קיימות עוד בזמננו ומכ לא, אולי עלינו לשנות את כל אותן ההלכות המבוססות על פי הזה קות הזן. רבנו (הגרי"ד סולובייצ'יק זצ"ל) הקפיד על זה מאוד והגיב ברבים בישיבה בשיעור שהרצה בפני המוסמכים... (ואמר) "בנוגע לד זקות הללו שבקשר לפסיכולוגיה של האשה, אשר רז"ל למדו לומר כן מהפסוקים שבפרשת בראשית, כל הנוסך בפרשת הבריאה מדה שכך קבע והסבירע הקב"ה בעצם הבריאה, ודבר שטבוע בעצם בריאת האשה לא ניתן להשתנות. "הנסיף רבנו (הגרי"ד סולובייצ'יק זי"ע) ואמר שכל אלה הדברים דברי בח על רז"ל הקדושים - התנאים והאמוראים - על־דבר השקפותיהם בנוגע לפסיכולוגיה של האשה וכד', בכלל "ה מכחיש מגידיה" הם, אשר עליהם כתב הרמב"ם בהלכות תשובה (פרק ג' הלכה ח') שדינם כאפיקורסים..."

("מפגיני הרב" מתוב ועדוך בידי הגר"צ שכטר שליט"א)

בזמת ארץ ישראל

צדק ראש הממשלה, אריאל שרון, בקריאתו ליהודי צרפת לעלות מיד לישראל. רק מובה תצמח לנו ולהם מבואם לכאן, והזכות ישנן למכביר. והנה תרומה של סיפור אחד. זוג חי באהבה ודעות בצרפת אך ילדים לא היו להם. 23 שנה! שאלו את הרב מה נעשה ועוד לא עשי נו כדי לקיים את ציווי של הבורא "פרו ורבו". השיב להם הרב: תעלו לארץ־ישראל ותאחזו בה והדימו תרומה של ספר־תורה. שנה לאחר מכן חבקי בן. הכנסתו בבריתו של אברה"ם התקיימה לפני שבוע. מזל־טוב וכו'.

* הגני ממשיך לכם לחם מן השמים - ישר הכוח

schiffs@013.net.il

נחשו מי אמר?

"כל אשה המכהנת בישראל בדיוקסיזין של חברה ציבורית רק בזכות "המכסה הנשית" - עושה זאת על חשי בון גבר שיכולים להיות לו כישורים טובים יותר".

■

"אני לא יודע מאיפה נולד המספר הזה "200 אלף נשים מר כות". אולי איזה סציולוג שמסמך כי שכנו מכה את אשתו, הסיק מכך שבכל בית יש לפחות בעל אחד שמכה את אשתו".

■

"הנשים נגר הסדרה... היו למכשיר בידי נשים פוליטיות נקמניות והיסטריות. במקומות עבודה באה"ב נוצרה אוויר רה המזכירה משפחים של מלשינות. גבר חי בפחד, שמא הקליטה אותו אישה כשאמר לה שיש לה עיניים יפות".

"אתה מחליט תחילה באיזה צד אתה ניצב על־פי החי נוך שקיבלת, השקפת עולמך, הדעות הקדומות שאימצת, תחושת הצדק שלך, אמות המידה המוסריות המנחות אותך בחיים, ורק אחר כך אתה מגייס את הנימוקים כדי להצדיק את עמדתך".

■

"לשוחא יכתוב אופיר ברק, ממרומי האולימפוס הבג"צי, פסקי־דין מופתיים בנושאים בבדי־משקל, כאשר האזרח הפשוט אינו יכול לממוך על כך שבית המשפט יגן על זכויותיו... בית המשפט הישראלי, עם כל ההילה הדר ממות הדרה האופפת אותו, הוא מכשלה בדרך אל הצדק". ניחשתם נכון. יוסף לפיד, שר המשפטים של מדינת־ישראל.